



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ: ΠΛΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

Διάλεξη 04

Πρόλογος (154d-156d6): Το αυτοσχέδιο θεατρικό του Κριτία με τίτλο «Ο Σωκράτης γιατρός».

Νικόλαος Γ. Χαραλαμπόπουλος

Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

Βασικός σκοπός της τέταρτης διάλεξης είναι η ερμηνευτική προσέγγιση του διαλόγου ανάμεσα στον Σωκράτη, τον Κριτία και τον Χαιρεφώντα (154d-156d6).

Περιεχόμενα ενότητας

Πλάτων, *Χαρμίδης*: Πρόλογος (154d-156d6)

- Ανάλυση της παρομοίωσης «ὥσπερ ἄγαλμα ἐθεῶντο αὐτόν».
- Διάλογος Χαιρεφώντος-Σωκράτους-Κριτία.
- Η σωματοποίηση της ψυχής.
- Τα ταλέντα του Χαρμίδα.
- Το αυτοσχέδιο θεατρικό του Κριτία.

Περιγραφή μαθήματος

Στην τέταρτη διάλεξη εξετάζεται η συνέχεια του προλόγου (154d-156d6). Πιο συγκεκριμένα, θα αναλυθεί ο διάλογος ανάμεσα στον Σωκράτη, τον Κριτία και τον Χαιρεφώντα. Ο Κριτίας θα εγκωμιάσει τα χαρίσματα του Χαρμίδα και θα προτείνει στο Σωκράτη τον απευθείας διάλογο με τον νεαρό. Κεντρικό σημείο του διαλόγου είναι το θεατρικό αυτοσχέδιο του Κριτία με τίτλο: «Ο Σωκράτης γιατρός».

Χρήση του ρήματος «θεῶμαι»

- Όσοι βρίσκονταν στην παλαίστρα του Ταυρέα κοιτούσαν τον νεαρό Χαρμίδα σαν άγαλμα. Η οπτική αυτή επιδέχεται δυο ερμηνείες:
 1. Η φυσική ομορφιά του νεαρού εξισώνεται με την τέλεια αρμονία ενός έργου τέχνης (αισθητική διάσταση).
 2. Οι παρόντες στην παλαίστρα του Ταυρέα αποτελούν μια κοινότητα «πιστών» συγκεντρωμένη γύρω από το «άγαλμα» Χαρμίδα προς τον οποίο προσφέρουν λατρεία (θρησκευτική διάσταση).

Χρήση του ρήματος «θεῶμαι»

Η χρήση του ρήματος «θεῶμαι» υποδηλώνει ότι ο συγκεντρωμένος κόσμος έχει οικειοποιηθεί το ρόλο των θεατών στις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις ή και των θεωρών στις τοπικές ή πανελλήνιες θρησκευτικές πανηγύρεις, όπου ο θεώμενος εμπλέκεται συναισθηματικά με το αντικείμενο της θεάσεως, καθώς το βλέμμα του αιχμαλωτίζεται από κάποιο θέαμα το οποίο γεννά θαυμασμό.

Αναφορικότητα παρομοίωσης

- Ο Χαρμίδης παρουσιάζεται στο κείμενο ως κινούμενο, δηλαδή έμψυχο άγαλμα.
- Με βάση την αντίδραση του κόσμου, σε συνάρτηση με τις θρησκευτικές αντιλήψεις της εποχής, ο έντονος θαυμασμός και θόρυβος που είχε δημιουργηθεί παραπέμπει στις εμφανίσεις θεών σε χώρους λατρείας.
- Το έντονο ερωτικό στοιχείο προσδίδει στον Χαρμίδα τα χαρακτηριστικά της επιφάνειας θεών.
- Παράλληλα υποβάλλεται η ιδέα ότι η σωματική ομορφιά σε συνδυασμό με τη νεότητα οδηγεί τον κάτοχό του πέρα από τα ανθρώπινα και φαντάζει στους άλλους ως η ενσάρκωση της θεότητας.


Διάλογος Σωκράτους-Κριτία-Χαιρεφώντος

Διάκριση προσώπου-σώματος

- Οι τρεις συνομιλητές δεν εστιάζουν στη συνολική εμφάνιση αλλά στις λεπτομέρειες.
- Το φυσικό κάλλος παρουσιάζεται ως συνισταμένη της αρμονίας των επιμέρους μελών.
- Ως τόπος συγκέντρωσης του βλέμματος ορίζεται το πρόσωπο του Χαρμίδα.
- Ο Χαιρεφών επισημαίνει στο Σωκράτη ότι ο νεαρός έχει τόσο όμορφο κορμί, ώστε αν βγάλει τα ρούχα του θα γίνει αμέσως απρόσωπος.

Διάλογος Σωκράτους-Κριτία-Χαιρεφώντος

Διάκριση προσώπου-σώματος

- Το πρόσωπο όσο όμορφο και αν είναι χάνει σε σχέση με το κορμί.
- Αυτή η διαπίστωση του Χαιρεφώντος σπάει την ομοιογένεια που υπήρχε ως τότε.  Το κορμί υπερέχει έναντι του σώματος.
- Ο Χαρμίδης παραμένει απλά «ευπρόσωπος» όσο είναι ντυμένος.
- Μόλις αποκαλύψει το σώμα του ανεβαίνει στην κορυφή της κλίμακας του ωραίου ως «πάγκαλος» με τίμημα την απώλεια του προσώπου.
- Με όρους της προηγούμενης εικόνας, ο Χαρμίδης μεταμορφώνεται σε ένα άγαλμα ακέφαλο άρα και αταυτοποίητο.
- Δομείται έτσι ένα ιεραρχικό σχήμα όπου το σώμα διαμελίζεται και η ανταγωνιστική σχέση μεταξύ των μελών λαμβάνει ακραία μορφή: το κορμί εκμηδενίζει το πρόσωπο.

Διάλογος Σωκράτους-Κριτία-Χαιρεφώντος

Διάκριση προσώπου-σώματος

- Άμεση συνέπεια της συνθήκης αυτής είναι ο «σπαραγμός» του Χαρμίδα ανάμεσα σ' ένα ασώματο πρόσωπο, φορέα της ταυτότητας του ανθρώπου, σ' ένα ακέφαλο κορμί, το οποίο αποδεσμεύεται από κάθε ατομικότητα, αφού θα μπορούσε να ανήκει στον οποιονδήποτε.
- Αυτή η αντίστιξη προσώπου-σώματος οφείλεται στο βλέμμα της αντρικής συντροφιάς.
- Όλοι όσοι έχουν δει τον Χαρμίδα γυμνό μπορούν να πιστοποιήσουν την αλήθεια των λόγων του Χαιρεφώντος.

Διάλογος Σωκράτους-Κριτία-Χαιρεφώντος

Σημασία απουσίας Σωκράτους

- Και στις δυο περιπτώσεις πρόκειται για αποκεφαλισμό.
- Και ο Σωκράτης θεωρείται η κεφαλή της παρέας.
- Γι' αυτό επιλέγεται αυτός ο διαχωρισμός: να τεθεί η συζήτηση σε ένα χώρο όπου τα δεδομένα θα τεθούν σε νέα βάση.
- Ο Σωκράτης ενώ στην αρχή φαίνεται να εκφράζει τον ενθουσιασμό του για τον νεαρό, στην πορεία αποδεικνύεται ότι για να τον ανακηρύξει ακαταμάχητο πρέπει να διαθέτει ένα επιπλέον χάρισμα: πνευματική συγκρότηση και χαρακτήρα.
- Έτσι ο Πλάτων εισάγει στο διάλογο την έννοια της ψυχής.
- Πρόκειται για επιτηδευμένη αφέλεια την οποία μεταχειρίζεται ο Πλάτωνας κάθε φορά που θέλει να ανατρέψει τη ροή της συζήτησης.

Διάλογος Σωκράτους-Κριτία-Χαιρεφώντος

Σημασία απουσίας Σωκράτους

- Η συντροφιά στην παλαίστρα μοιράζεται μια γνώση την οποία ο Σωκράτης δεν μπορεί να κοινωνήσει εφόσον τα χρόνια της εκστρατείας στη Μακεδονία και η συνακόλουθη απουσία του τού στέρησαν τη δυνατότητα να διαπιστώσει σε πραγματικό χρόνο την μετεξέλιξη του σώματος του Χαρμίδα από το παιδικό στο εφηβικό (ερωτικό).
- Έπειτα ο Χαρμίδης θα μείνει ντυμένος σε όλη το διάλογο και δε θα θεραπευτεί αυτή η συγκεκριμένη έλλειψη γνώσης.



Έτσι αποκλείεται από την ομάδα.

Ηδονοβλεψίες της ψυχής

- Όταν ο Κριτίας διαβεβαιώνει τον Σωκράτη για τα πνευματικά και ψυχικά χαρίσματα του Χαρμίδα, εκείνος προτείνει απ' απευθείας διάλογο με το νεαρό.
- Ο Κριτίας δέχεται την πρόταση και εκθειάζει τον Χαρμίδα ως φιλοσοφικό –καλλιτεχνικό ταλέντο.
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο τρόπος με τον οποίο ο Σωκράτης κάνει την πρόταση στον Χαρμίδα: «να γδύσουν» την ψυχή του Χαρμίδα και να την «χαζέψουν» πριν τους δοθεί ευκαιρία να απολαύσουν το γυμνό κορμί του.
- Ο Σωκράτης σωματοποποιεί την ψυχή του Χαρμίδα και αναφέρεται σε αυτόν με όρους σωματικής γυμνότητας διεκδικώντας τα ηδονοθηρικά βλέμματα τα οποία συνήθως προορίζονται για τα απόκρυφα του σώματος.

Σωματοποίηση της ψυχής του Χαρμίδα

Γιατί ο Σωκράτης σωματοποιεί την ψυχή του Χαρμίδα;

- Με αυτό τον τρόπο συνεχίζεται η αισθησιακή ατμόσφαιρα που είχε προκαλέσει προηγουμένως το σχόλιο του Χαιρεφώντος για το σώμα του Χαρμίδα.
- Όταν ο Σωκράτης αρχίζει να εστιάζει στην ψυχή του Χαρμίδα, αιφνιδιάζει τους άλλους και εγκυμονεί ο φόβος να δυσαρεστηθούν με την αλλαγή του θέματος.
- Καθώς όμως επαναφέρει στη συζήτηση τη σωματικότητα μοιάζει να θέλει να καθησυχάσει όσους τον ακούν.
- Έτσι προσπαθεί να αποκαταστήσει την ενότητα στην παρέα.
- Ο Σωκράτης υιοθετεί την ηδηνοθηρική οπτική υποσχόμενος ένα επιπλέον «σώμα» για να το «γδύσουν» (εννοεί την ψυχή).

Σχέση αισθητού-νοητού

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ

- Το ένα σκεπάζεται από ρούχα και αποκαλύπτεται στην κοινή θέα μόνο όταν τα ρούχα αφαιρεθούν.
- Το άλλο αποκαλύπτεται από το πέπλο της σιωπής και αποκαλύπτεται μόνο όταν η σιωπή σπάσει.
- Και τα δυο αποκαλύπτουν τις δυνατότητες και περιορισμούς της εφηβείας, ενώ η δημόσια έκθεσή τους προϋποθέτει ειδικές συνθήκες (π.χ. το χαλαρό περιβάλλον της παλαίστρας).

Σχέση αισθητού-νοητού

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

- Ο παραλληλισμός αποκαλύπτει και τις διαφορές στη λειτουργία των δυο σωμάτων.
- Στην πρώτη η επιθυμία του Χαρμίδη να ξεντυθεί θεωρείται γεγονός φυσιολογικό και αναμενόμενο (ἐθέλει = πρόκειται να). Το ρήμα αποτελεί φορέα της πρόθεσης του Χαρμίδη να το κάνει και είναι φορέας βουλευτικής ενέργειας.
- Αντίθετα η επιθυμία να συμμετάσχει σε συζήτηση παρουσιάζεται ως πιθανότητα απόλυτα εξαρτημένη από τα βούληση.

Λόγοι συμμετοχής του Χαρμίδα σε ένα διάλογο

- Σημαντικό ρόλο παίζει η ηλικία: ο Χαρμίδης βρίσκεται με μια ηλικία που όχι μόνο μπορεί να εκφράσει τις απόψεις του, αλλά μπορεί και να τις υποστηρίξει: αυτό φανερώνει τη συγκροτημένη σκέψη του νεαρού.
- Ο Χαρμίδης διαθέτει εξαιρετικά πνευματικά χαρίσματα (έτσι παρουσιάζεται από τον Κριτία, ο οποίος παρουσιάζει τον Χαρμίδα ως φιλόσοφο-ποιητή).

Τα ταλέντα του Χαρμίδα

- Είναι φιλόσοφος, δηλαδή φιλομαθής
- Είναι «πάνυ ποιητικός», δηλαδή εξαιρετικός ποιητής.



Ο Χαρμίδης ξεχωρίζει για δυο λόγους:

α) για την ομορφιά του

β) για το ταλέντο του στην ποίηση.

Το δίπολο σώματος-ψυχής

Ο Σωκράτης επαναφέρει το δίπολο σώματος-ψυχής, αισθητού και νοητού κάλλους για τρεις λόγους:

- Ενισχύει τη ρητορική περί σωματοποιημένης ψυχής, υποβάλλοντας την ιδέα ότι οι δεξιότητες υπακούν στο νόμο της κληρονομικότητας, όπως συμβαίνει με την εξωτερική εμφάνιση.
- Υπογραμμίζει την ποθεινότητα του συνδυασμού φιλοσοφίας και ποίησης.
- Προδίδει τις διαθέσεις του Σωκράτους, ο οποίος αδημονεί να διαλεχτεί με τον νεαρό, ώστε να του αποκαλυφθεί το αθέατο αλλά αξιοθέατο νοητό σώμα.

«Ο Σωκράτης γιατρός»

- Η αποκατάσταση της ενότητας του σώματος του Χαρμίδα από τον Σωκράτη έχει το παράλληλό της στην ιατρική θεωρία της εποχής.
- Προϋπόθεση για τη θεραπεία οποιασδήποτε οφθαλμικής παθήσεως είναι η υγεία συνολικά του κεφαλιού, η οποία είναι εφικτή μόνο όταν είναι υγιές ολόκληρο το σώμα.

«Ο Σωκράτης γιατρός»

- Το σώμα παρουσιάζεται ως ενιαία οντότητα.
- Προβάλλεται η προοδευτική αλληλεξάρτηση:

μάτια ➡ κεφάλι ➡ σώμα.

- Η υγεία του σώματος βασίζεται στην απρόσκοπτη επικοινωνία των μελών, τα οποία διακρίνονται, αλλά δεν αυτονομούνται.

«Ο Σωκράτης γιατρός»

- Οι βασικές αρχές της θεραπευτικής, δηλαδή η προτεραιότητα του όλου έναντι του μέρους και η ενότητα του σώματος, συμπίπτουν με τις βασικές αρχές του σωκρατικού βλέμματος.
- Έτσι αντιμετωπίζει ο Σωκράτης την ομορφιά του Χαρμίδα, δηλαδή ως ολότητα.
- Με την παρέμβαση του Σωκράτους αίρεται ο διχασμός στο φυσικό σώμα του Χαρμίδα και στο κοινωνικό σώμα της συντροφιάς.

Λειτουργικός ρόλος μοτίβου: Ο Σωκράτης γιατρός

Η εικόνα του «Σωκράτους γιατρού» αποτελεί μοτίβο το οποίο διατρέχει όλο το δεύτερο μισό του προλόγου (155b-158b), παραμένει λανθάνον σε όλο το κυρίως σώμα του διαλόγου, για να επανέλθει στο προσκήνιο, μαζί με άλλα θέματα της εισαγωγής στο κλείσιμο του έργου.

Λειτουργίες προλόγου

- Ο πρόλογος αποκαλύπτει την παλαιά διαμάχη ανάμεσα στην ποίηση και στη φιλοσοφία και φαίνεται ότι προοιωνίζεται μια θετική κατάληξη στην επικείμενη συζήτηση. Η αναφορά στο Σόλωνα επιβεβαιώνει αυτή την προσδοκία.
- Δημιουργείται ένα τρίγωνο, στην κορυφή του οποίου βρίσκεται ο Σόλων, ο πετυχημένος νομοθέτης-ποιητής, η αρχετυπική μορφή και αποτύπωση των φιλοσόφων-βασιλέων της Πολιτείας. Στις βάσεις του τριγώνου βρίσκεται ο Χαρμίδης και ο Κριτίας, υποψήφιοι συνεχιστές τους Σόλωνα.

Πλάτων, Χαρμίδης (154d-156d6)

Πρόλογος (154d)

καὶ ὁ [154d] Χαιρεφῶν καλέσας με, τί σοι φαίνεται ὁ νεανίσκος, ἔφη, ὦ Σώκρατες; οὐκ εὐπρόσωπος; ὑπερφυῶς, ἦν δ' ἐγώ.

οὗτος μέντοι, ἔφη, εἰ ἐθέλοι ἀποδῦναι, δόξει σοι ἀπρόσωπος εἶναι: οὕτως τὸ εἶδος πάγκαλός ἐστιν.

συνέφασαν οὖν καὶ οἱ ἄλλοι ταῦτά ταῦτα τῷ Χαιρεφῶντι: καὶ γὰρ, Ἡράκλεις, ἔφην, ὡς ἄμαχον λέγετε τὸν ἄνδρα, εἰ ἔτι αὐτῷ ἐν δὴ μόνον τυγχάνει προσὸν σμικρόν τι.

τί; ἔφη ὁ Κριτίας.

Πρόλογος (154e)

[154e] εἰ τὴν ψυχὴν, ἣν δ' ἐγώ, τυγχάνει εὖ πεφυκώς. πρέπει δέ που, ὦ Κριτία, τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι τῆς γε ὑμετέρας ὄντα οἰκίας.

ἀλλ', ἔφη, πάνυ καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἐστὶν καὶ ταῦτα.

τί οὖν, ἔφην, οὐκ ἀπεδύσαμεν αὐτοῦ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐθεασάμεθα πρότερον τοῦ εἶδους; πάντως γάρ που τηλικούτος ὢν ἤδη ἐθέλει διαλέγεσθαι.

καὶ πάνυ γε, ἔφη ὁ Κριτίας, ἐπεὶ τοι καὶ ἐστὶν φιλόσοφος

Πρόλογος (155a)

[155a] τε καί, ὡς δοκεῖ ἄλλοις τε καὶ ἑαυτῷ, πάνυ ποιητικός.

τοῦτο μὲν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Κριτία, πόρρωθεν ὑμῖν τὸ καλὸν ὑπάρχει ἀπὸ τῆς Σόλωνος συγγενείας. ἀλλὰ τί οὐκ ἐπέδειξάς μοι τὸν νεανίαν καλέσας δεῦρο; οὐδὲ γὰρ ἂν που εἰ ἔτι ἐτύγχανε νεώτερος ὢν, αἰσχροὺν ἂν ἦν αὐτῷ διαλέγεσθαι ἡμῖν ἐναντίον γε σοῦ, ἐπιτρόπου τε ἅμα καὶ ἀνεψιοῦ ὄντος.

ἀλλὰ καλῶς, ἔφη, λέγεις, καὶ καλοῦμεν αὐτόν.

Πρόλογος (155b)

καὶ [155b] ἅμα πρὸς τὸν ἀκόλουθον, Παῖ, ἔφη, κάλει Χαρμίδην,
εἰπὼν ὅτι βούλομαι αὐτὸν ἰατρῶ συστήσαι περὶ τῆς ἀσθενείας ἧς
πρώην πρὸς με ἔλεγεν ὅτι ἀσθενοῖ. πρὸς οὖν ἐμὲ ὁ Κριτίας,
Ἐναγχός τοι ἔφη βαρύνεσθαί τι τὴν κεφαλὴν ἔωθεν
ἀνιστάμενος: ἀλλὰ τί σε κωλύει προσποιήσασθαι πρὸς αὐτὸν
ἐπίστασθαί τι κεφαλῆς φάρμακον;

οὐδέν, ἦν δ' ἐγώ: μόνον ἐλθέτω.

ἀλλ' ἤξει, ἔφη.

ὁ οὖν καὶ ἐγένετο.

Πρόλογος (155c)

ἦκε γάρ, καὶ ἐποίησε γέλωτα [155c] πολύν: ἕκαστος γὰρ ἡμῶν τῶν καθημένων συγχωρῶν τὸν πλησίον ἐώθει σπουδῇ, ἵνα παρ' αὐτῷ καθέζοιτο, ἕως τῶν ἐπ' ἐσχάτῳ καθημένων τὸν μὲν ἀνεστήσαμεν, τὸν δὲ πλάγιον κατεβάλομεν. ὁ δ' ἐλθὼν μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ τοῦ Κριτίου ἐκαθέζετο. ἐνταῦθα μέντοι, ὦ φίλε, ἐγὼ ἤδη ἠπόρουν, καί μου ἡ πρόσθεν θρασύτης ἐξεκέκοπτο, ἣν εἶχον ἐγὼ ὡς πάνυ ῥαδίως αὐτῷ διαλεξόμενος: ἐπειδὴ δέ, φράσαντος τοῦ Κριτίου ὅτι ἐγὼ εἶην ὁ τὸ φάρμακον ἐπιστάμενος,

Πρόλογος (155d)

ἐνέβλεψέν τέ μοι [155d] τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀμήχανόν τι οἶον καὶ ἀνήγετο ὡς ἐρωτήσων, καὶ οἱ ἐν τῇ παλαίστρᾳ ἅπαντες περιέρχον ἡμᾶς κύκλῳ κομιδῇ, τότε δὴ, ὦ γεννάδα, εἶδόν τε τὰ ἐντὸς τοῦ ἱματίου καὶ ἐφλεγόμενην καὶ οὐκέτ' ἐν ἑμαυτοῦ ἦν καὶ ἐνόμισα σοφώτατον εἶναι τὸν Κυδῖαν τὰ ἐρωτικά, ὃς εἶπεν ἐπὶ καλοῦ λέγων παιδός, ἄλλῳ ὑποτιθέμενος, εὐλαβεῖσθαι μὴ κατέναντα λέοντος νεβρὸν ἐλθόντα μοῖραν αἰρεῖσθαι [155e] κρεῶν:

Πρόλογος (155e)

αὐτὸς γάρ μοι ἐδόκουν ὑπὸ τοῦ τοιούτου θρέμματος
ἐαλωκέναι. ὅμως δὲ αὐτοῦ ἐρωτήσαντος εἰ ἐπισταίμην τὸ
τῆς κεφαλῆς φάρμακον, μόγις πῶς ἀπεκρινάμην ὅτι
ἐπισταίμην.

τί οὖν, ἧ δ' ὅς, ἐστίν;

καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι αὐτὸ μὲν εἶη φύλλον τι, ἐπωδὴ δέ τις ἐπὶ
τῷ φαρμάκῳ εἶη, ἦν εἰ μὲν τις ἐπάδοι ἅμα καὶ χρῶτο αὐτῷ,
παντάπασιν ὑγιᾶ ποιοῖ τὸ φάρμακον: ἄνευ δὲ τῆς ἐπωδῆς
οὐδὲν ὄφελος εἶη τοῦ φύλλου.

Πρόλογος (156a)

[156a] καὶ ὅς, Ἀπογράψομαι τοίνυν, ἔφη, παρὰ σοῦ τὴν ἐπωδὴν.

πότερον, ἦν δ' ἐγώ, ἐάν με πείθης ἢ κἂν μή;

γελάσας οὖν, ἐάν σε πείθω, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

εἶεν, ἦν δ' ἐγώ: καὶ τοῦνομά μου σὺ ἀκριβοῖς;

εἰ μὴ ἀδικῶ γε, ἔφη: οὐ γάρ τι σοῦ ὀλίγος λόγος ἐστὶν ἐν τοῖς

ἡμετέροις ἡλικιώταις, μέμνημαι δὲ ἔγωγε καὶ παῖς ὢν Κριτία

τῷδε συνόντα σε.

Πρόλογος (156b)

καλῶς γε σύ, ἦν δ' ἐγώ, ποιῶν: μᾶλλον γάρ σοι
παρρησιάσομαι [156b] περὶ τῆς ἐπωδῆς οἷα τυγχάνει οὕσα: ἄρτι δ'
ἠπόρουν τίνι τρόπῳ σοι ἐνδειξαίμην τὴν δύναμιν αὐτῆς. ἔστι γάρ, ὦ
Χαρμίδη, τοιαύτη οἷα μὴ δύνασθαι τὴν κεφαλὴν μόνον ὑγιᾶ ποιεῖν,
ἀλλ' ὥσπερ ἴσως ἤδη καὶ σὺ ἀκήκοας τῶν ἀγαθῶν ἰατρῶν, ἐπειδάν
τις αὐτοῖς προσέλθῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλγῶν, λέγουσὶ που ὅτι οὐχ
οἷόν τε αὐτοὺς μόνους ἐπιχειρεῖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰᾶσθαι, ἀλλ'
ἀναγκαῖον εἶη ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν θεραπεύειν, εἰ μέλλοι

Πρόλογος (156b-c)

[156c] καὶ τὰ τῶν ὀμμάτων εὖ ἔχειν: καὶ αὖ τὸ τὴν κεφαλὴν οἶσθαι ἂν ποτε θεραπεῦσαι αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς ἄνευ ὄλου τοῦ σώματος πολλὴν ἄνοιαν εἶναι. ἐκ δὴ τούτου τοῦ λόγου διαίταις ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα τρεπόμενοι μετὰ τοῦ ὄλου τὸ μέρος ἐπιχειροῦσιν θεραπεύειν τε καὶ ἰᾶσθαι: ἢ οὐκ ἦσθησαι ὅτι ταῦτα οὕτως λέγουσίν τε καὶ ἔχει;

πάνυ γε, ἔφη.

οὐκοῦν καλῶς σοι δοκεῖ λέγεσθαι καὶ ἀποδέχῃ τὸν λόγον;

πάντων μάλιστα, ἔφη.

ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Πηγή για το αρχαίο κείμενο: *Βικιθήκη*

<https://el.wikisource.org/wiki/%CE%A7%CE%B1%CF%81%CE%BC%CE%AF%CE%B4%CE%B7%CF%82>

Τέλος Ενότητας



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Νικόλαος Γ. Χαραλαμπόπουλος, Τίτλος μαθήματος: «Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία: Πλάτων και η Θεωρία των Ιδεών. Διάλεξη 04: Πρόλογος (154d-156d6): Το αυτοσχέδιο θεατρικό του Κριτία με τίτλο «Ο Σωκράτης γιατρός».

Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1905/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

